

Hydrogeologie a právo k 1.1. 2012

část 5.

Zasakování srážkových vod do půdní vrstvy

Právní začlenění:

§ 5, odstavec 3 zákona č. 254/2001 Sb. říká, že:

„Při provádění staveb nebo jejich změn nebo změn jejich užívání jsou stavebníci povinni podle charakteru a účelu užívání těchto staveb je zabezpečit zásobováním vodou a odváděním, čištěním, popřípadě jiným zneškodňováním odpadních vod z nich v souladu s tímto zákonem a zajistit vsakování nebo zadržování a odvádění povrchových vod vzniklých dopadem atmosférických srážek na tyto stavby (dále jen "srážkové vody") v souladu se stavebním zákonem.

§ 20, odstavec 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb. říká, že Stavební pozemek se vždy vymezuje tak, aby na něm bylo vyřešeno:

„vsakování nebo odvádění srážkových vod ze zastavěných ploch nebo zpevněných ploch, pokud se neplánuje jejich jiné využití; přitom musí být řešeno

1. přednostně jejich vsakování, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení, není-li možné vsakování,

2. jejich zadržování a regulované odvádění oddílnou kanalizací k odvádění srážkových vod do vod povrchových, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení, nebo

3. není-li možné oddělené odvádění do vod povrchových, pak jejich regulované vypouštění do jednotné kanalizace.”.

**Čerstvě vznikl dlouho připravovaný
dokument**

**ČSN 75 9010
Vsakovací zařízení srážkových vod
(únor 2012)**

Několik obecných informací
úvodem terminologie dle
ČSN 75 9010

Co jsou to srážkové vody z hlediska regulovaného nakládání s nimi formou vsakování

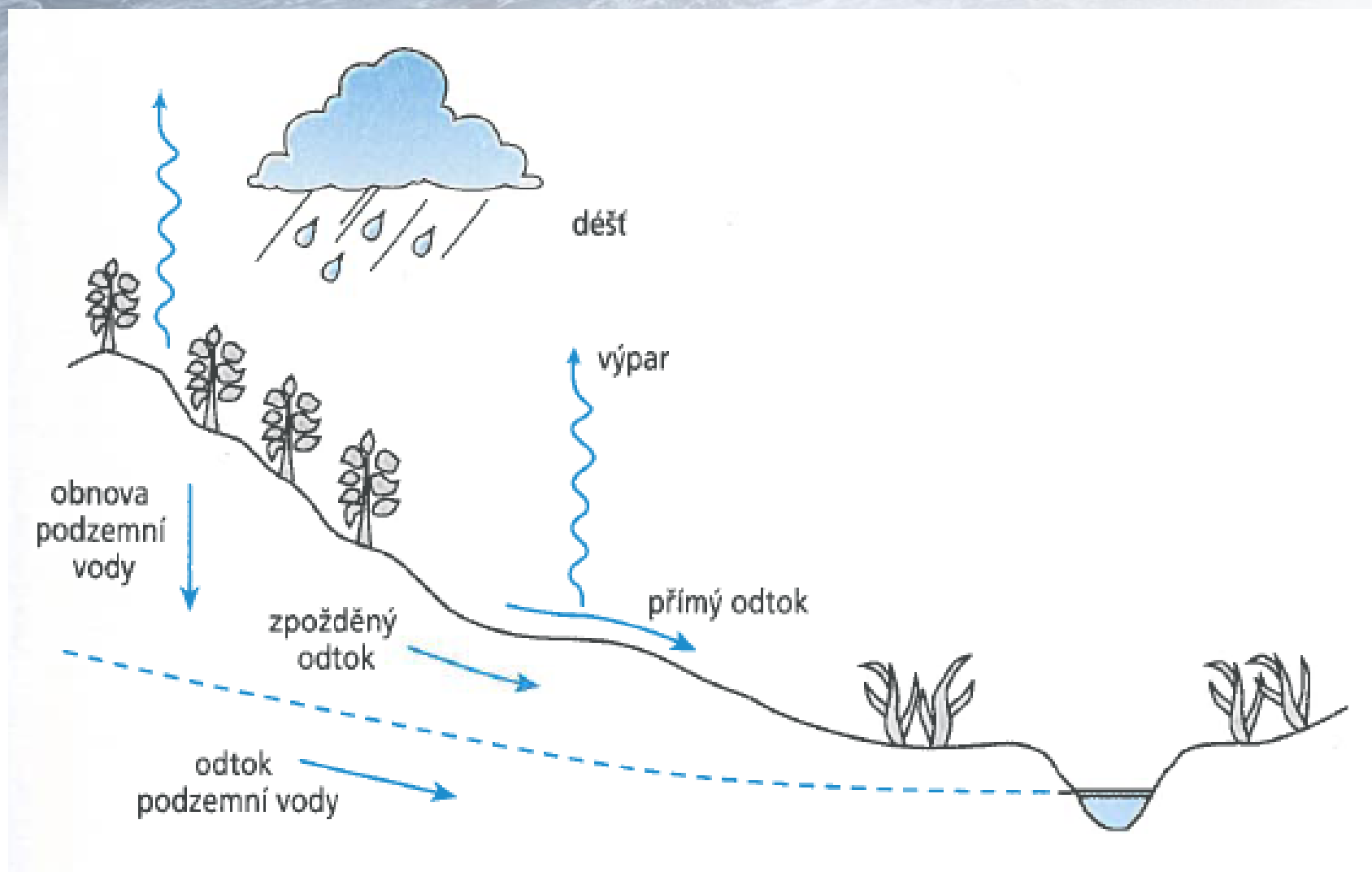
**Povrchové vody vzniklé dopadem
atmosférických srážek na stavby, zařízení a
plochy podstatným způsobem měnících
přírodní odtokové poměry**

Které srážkové vody lze zasakovat do půdní vrstvy

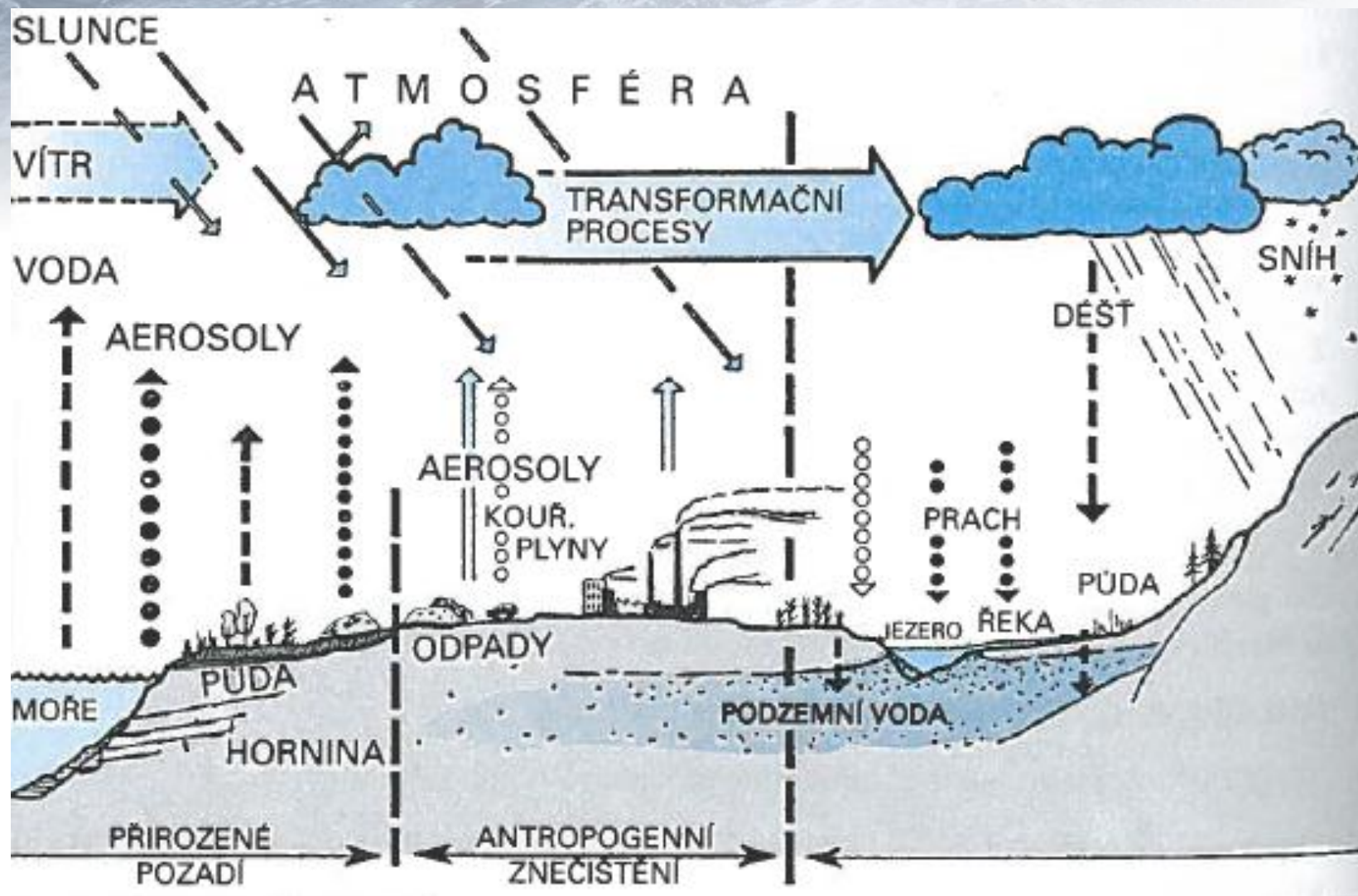
- srážkové vody dopadající na povrch území v místě, kde přírodní a legislativní podmínky zasakování umožňují;
- srážkové povrchové vody přípustné (např. zatravněné plochy, střechy do 200 m², komunikace pro pěší a cyklisty);
- srážkové povrchové vody podmíněně přípustné (např. střechy nad 200 m², pozemní komunikace pro motorová vozidla, apod.) – zde nutno volit doplňují zařízení (filtry, odlučovače, průlehy, apod.).

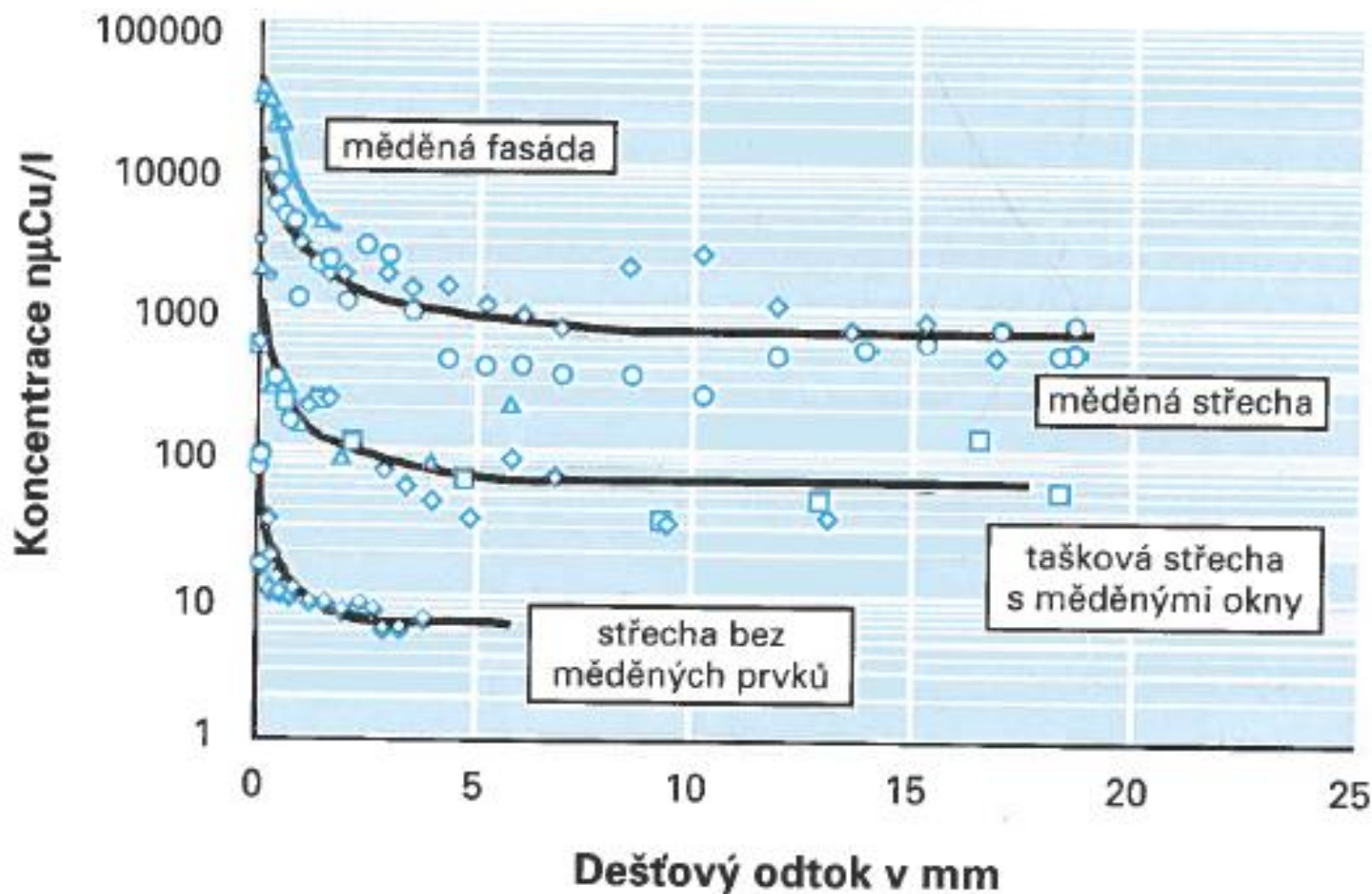
Přírodní srážková voda

Proces ovlivnění jakosti srážkových vod, vznik vod přípustných, podmíněně přípustných

Příklad sekundárního znečištění srážkových vod

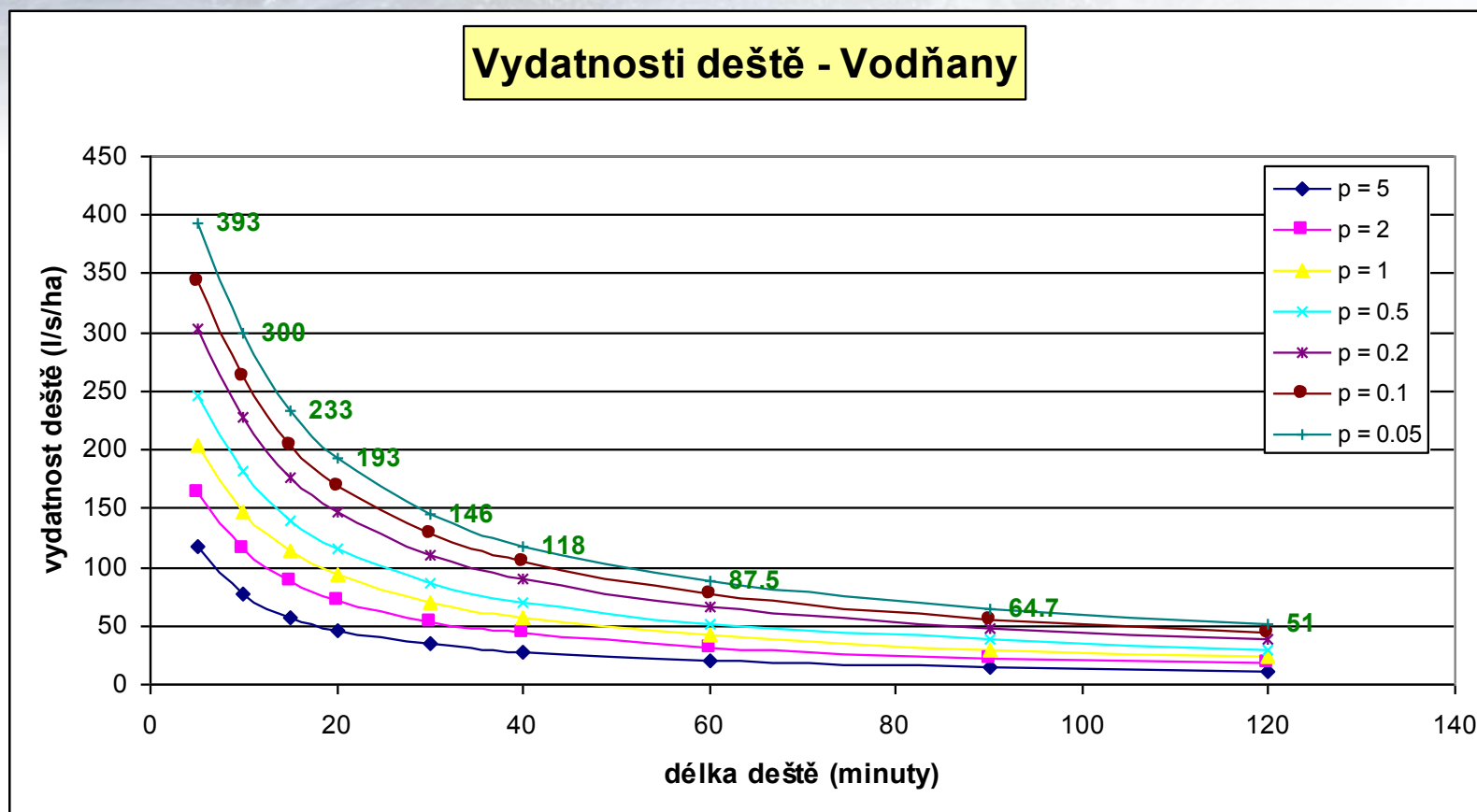

Základní pojmy dle ČSN 75 9010

- Koeficient vsaku k_v - rychlost infiltrace srážkové vody při jednotkovém spádu
- Odvodňovaná plocha A_{red} - půdorysný průmět odvodňované plochy . součinitel odtoku
- Vsakovací plocha A_{vsak}
- Vsakovaný odtok $Q_{vsak} = k_v \cdot A_{vsak}$
- Retenční objem vsakovacího zařízení V_{vz}
Musí být tak velký, aby návrhová srážka vsákla do půdní vrstvy za dobu T_{pr}
- Doba vyprazdňování vsakovacího zařízení $T_{pr} < 72$ hodin
- Návrhový úhrn srážek - množství vody spadlé na zemský povrch za určitou dobu trvání srážky (od 5 minut do 72 hodin)
- Intenzita deště - podíl množství srážek v mm a času v minutách
 $i = H/T$
- Periodicita deště - podíl počtu výskytu (překročení) intenzity daného deště vycházející ze statistické analýzy velkého souboru dešťů stejné doby trvání $p = n/t$

S rostoucí délkou deště jeho vydatnost klesá,
s poklesem periodicity vydatnost deště roste.

Geologický průzkum

V části Úvod ČSN 759010 se v odstavci 2 píše, že *Návrh hospodaření se srážkovými vodami zpracovává řešitel odvodnění nemovitosti a/nebo území na základě výsledků geologického průzkumu*

V článku 4 **Geologický průzkum**, bodu 4.1 se uvádí, že *Každému rozhodování o vsakování srážkových vod v určité lokalitě musí vždy předcházet geologický průzkum, jehož výstupy je nutno respektovat. Řešitelem geologického průzkumu pro vsakování může být právnická nebo fyzická osoba, která disponuje příslušným oprávněním k provádění inženýrskogeologických a hydrogeologických průzkumů*

Dle bodu 4.2 se z hlediska rozsahu geologického průzkumu stavby dělí na - -
nenáročné – $A_{red} < 200 \text{ m}^2$
Nenáročné – $A_{red} > 200 \text{ m}^2$

Dle bodu 4.3 se z hlediska návrhu geologického průzkumu přírodní poměry dělí na:

Jednoduché – monotónní geologická stavba a volná hladina v hloubce $> 2 \text{ m}$
Složitě – složitá geologická stavba, hladina v hloubce $< 2 \text{ m}$, pozice v OP či CHOPAV, nebezpečí sesuvů a svahových deformací, apod.

Etapy geologického průzkumu pro vsakování

Orientační průzkum pro vsakování

Podrobný průzkum pro vsakování

Doplňkový průzkum pro vsakování

Analýza rizik při realizaci vsakování

Orientační průzkum pro vsakování

Provádí se pro nenáročné stavby, v jednoduchých poměrech. Má zpravidla formu rešerše a zohledňuje:

- Klimatické a hydrologické poměry
- Ochranná pásma vodních zdrojů
- Geotechnické poměry ve vztahu k okolní zástavbě
- Existenci stávajících jímacích objektů a odvodňovacích prvků
- Hloubku hladiny podzemní vody
- Dokumentaci odkryvů, inženýrských sítí, apod.

Terénní práce se provádějí jen tehdy, nejsou-li k dispozici podstatné údaje o území. Výsledkem je zpráva o vsakovacích poměrech na lokalitě, obsahující odhad koeficientu vsaku, zhodnocení možnosti vsakování srážkových vod a doporučení pro návrh vsakovacího prvku

Podrobný průzkum pro vsakování

Provádí se pro náročné stavby nebo pro stavby ve složitých poměrech. Kromě rešerše zahrnuje terénní a laboratorní práce v minimálním rozsahu:

-Vrty ukončené nad hladinou podzemní vody	2
-Vrty ukončené pod hladinou podzemní vody	1
-Laboratorní klasifikační zkoušky	2
-Vsakovací zkoušky	2
-Laboratorní analýzy vzorků vody	1

Výsledkem je zpráva o vsakovacích poměrech na lokalitě, obsahující údaje o koeficientu vsaku vypočítaného na základě vsakovacích zkoušek, zhodnocení možnosti vsakování srážkových vod, včetně stanovení podmínek a doporučení pro návrh vsakovacího zařízení

Doplňkový průzkum pro vsakování

Provádí se při změnách stavby nebo v jejím průběhu. Je založen na výsledcích předchozích průzkumů a studia reálného stavu na stavbě. Rozsah průzkumu odpovídá potřebám pro získání potřebných informací, obecně má verifikovat projektové řešení. Minimální rozsah je obvykle stanoven takto:

-Vrty ukončené nad hladinou podzemní vody	1
-Vrty ukončené pod hladinou podzemní vody	1
-Laboratorní klasifikační zkoušky	1
-Vsakovací zkoušky	1
-Laboratorní analýzy vzorků vody	1

Výsledkem je zpráva o vsakovacích poměrech na lokalitě sloužící především pro verifikaci nebo nutnou modifikaci projektového řešení

Analýza rizik při realizaci vsakování

Provádí se pouze ve výjimečných případech, vyplývajících ze složitostí řešení na konkrétní lokalitě, především ve vztahu k možnému ohrožení významných zdrojů vody. Zahrnuje posouzení možností šíření znečištění v nesaturované i saturované zóně, rychlost šíření znečištění, identifikaci a hodnocení rizika ohrožení vodního zdroje, doporučení dalšího postupu, apod. Doporučuje se aplikovat matematický model proudění podzemní vody a dlouhodobý monitoring potenciálně ohroženého vodního zdroje.

Doporučený rozsah výstupů geologického průzkumu pro vsakování – obsah závěrečné zprávy

- Archivní data a základní údaje o lokalitě
- Základní geologické parametry
- Pasportizace stávajících jímacích objektů, včetně posouzení jakosti vody
- Úroveň hladiny, směr a rychlost proudění, drenáž
- Stanovení koeficientu vsaku k_v
- Stanovení rychlosti proudění podzemní vody
- Posouzení vhodnosti vsakování z hlediska ochrany stávajících zdrojů, okolních staveb a dalších chráněných zájmů
- Posouzení vhodnosti vsakování z geologického hlediska
- Vyjádření omezení a nejistot závěrů průzkumu
- Odkazy na příslušné legislativní předpisy a normy

Přehled vsakovacích zařízení a jejich provoz

**Povrchová vsakovací zařízení
(vsakovací příkopy, nádrže, aj.)**

**Podzemní vsakovací zařízení
(prostor vyplněný štěrkem nebo bloky, vsakovací zářezy,
tunelové systémy, vsakovací šachty, kombinovaná zařízení)**

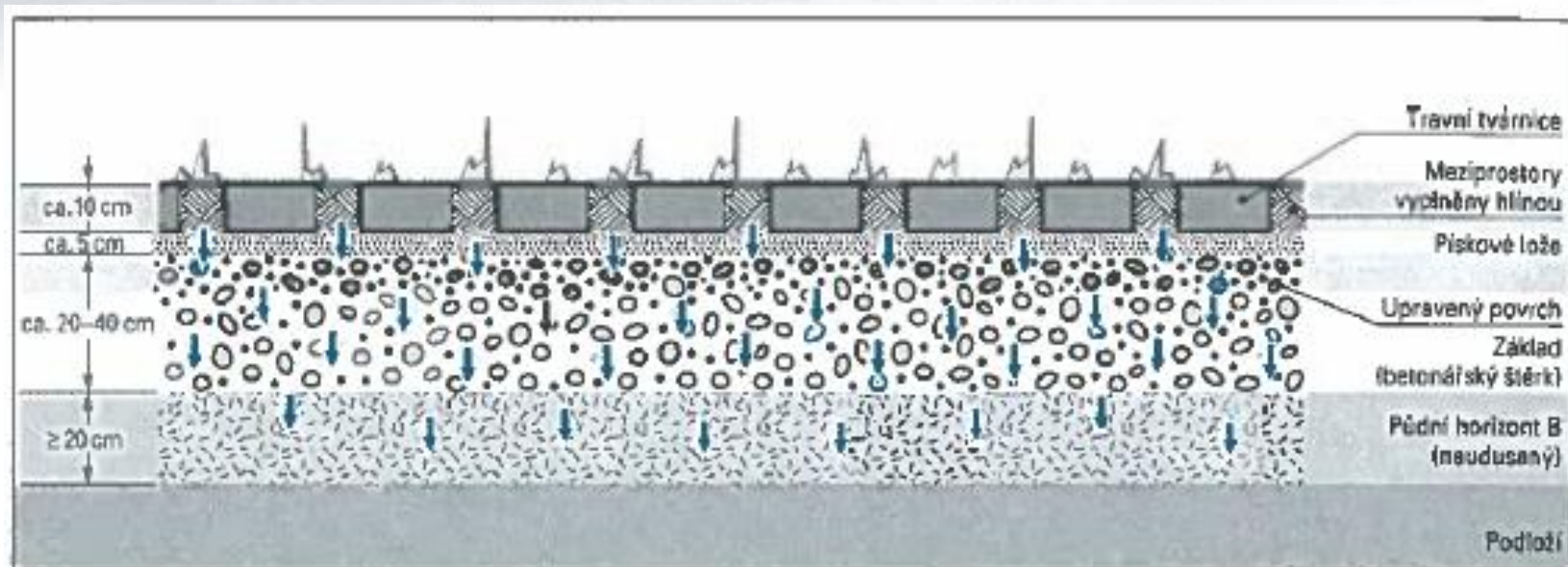
**Návod na provozování vsakovacího zařízení je obsažen v
provozním řádu, minimální kontrola 2 x za rok nebo po
každé extrémně vysoké srážce**

Příklady jednotlivých možností vsakování srážkové vody

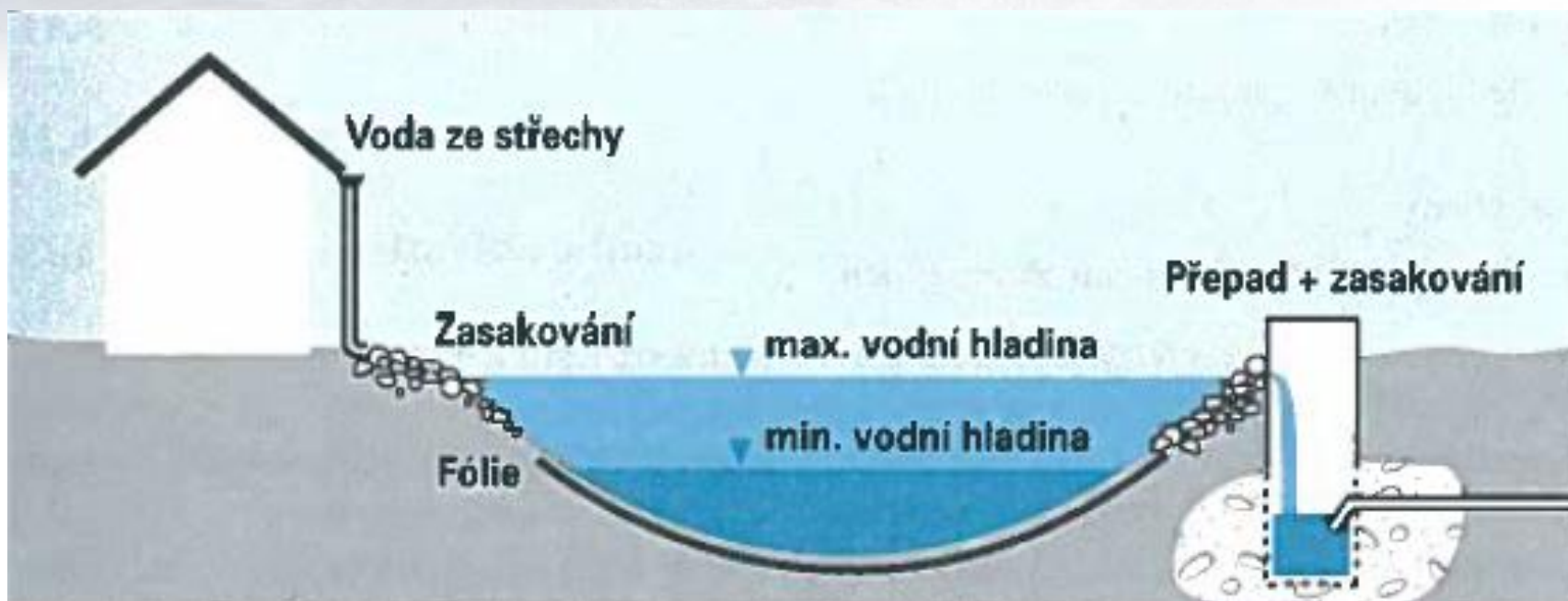
**Obrázky jsou z publikace Hospodaření
s dešťovými vodami v urbanizovaném území
Doc.Ing. Petr Hlavínek, CSc.
ARDEC s.r.o., Brno, 2006**

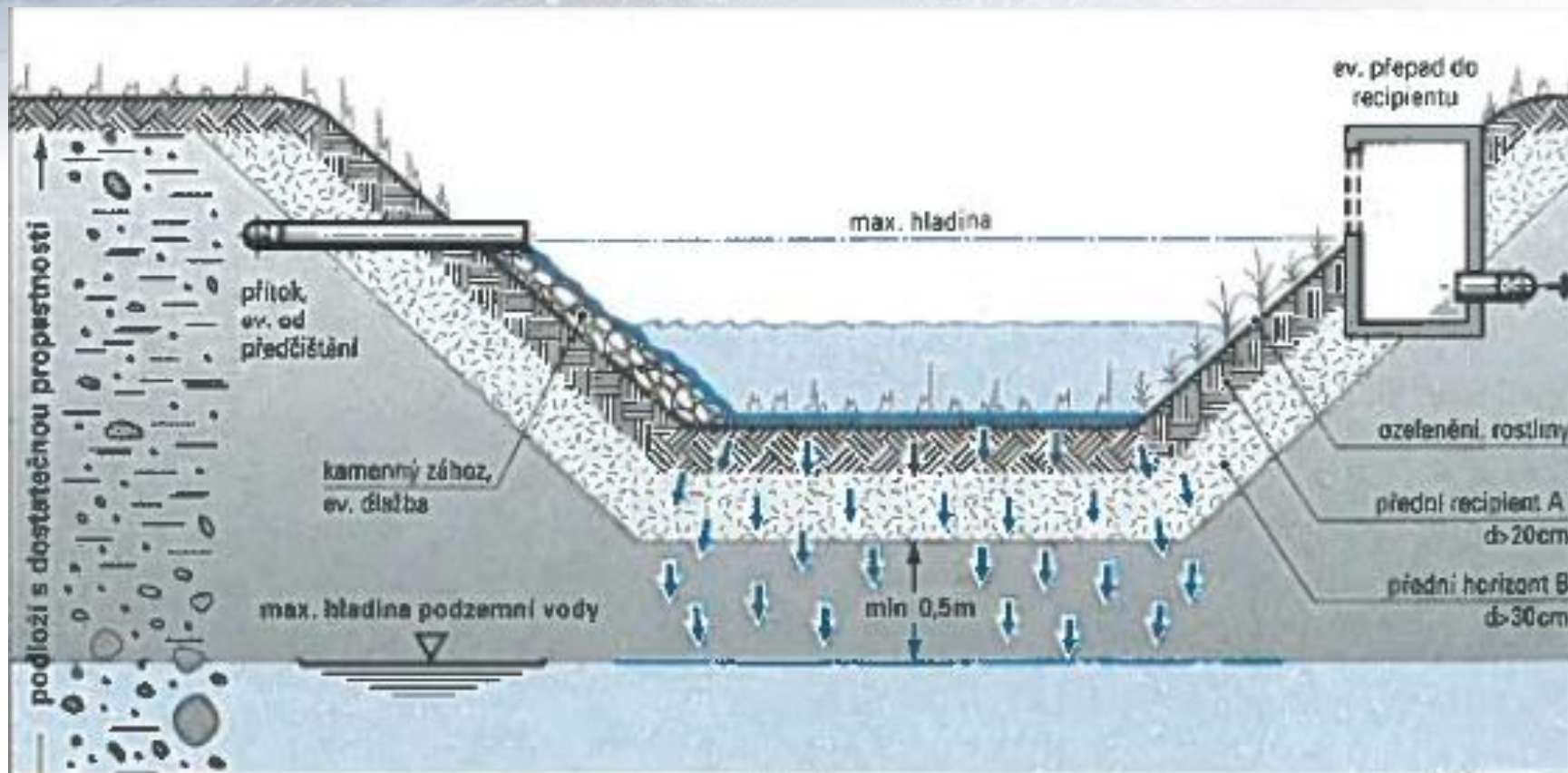
Plošné zasakování

Zasakovací nádrž

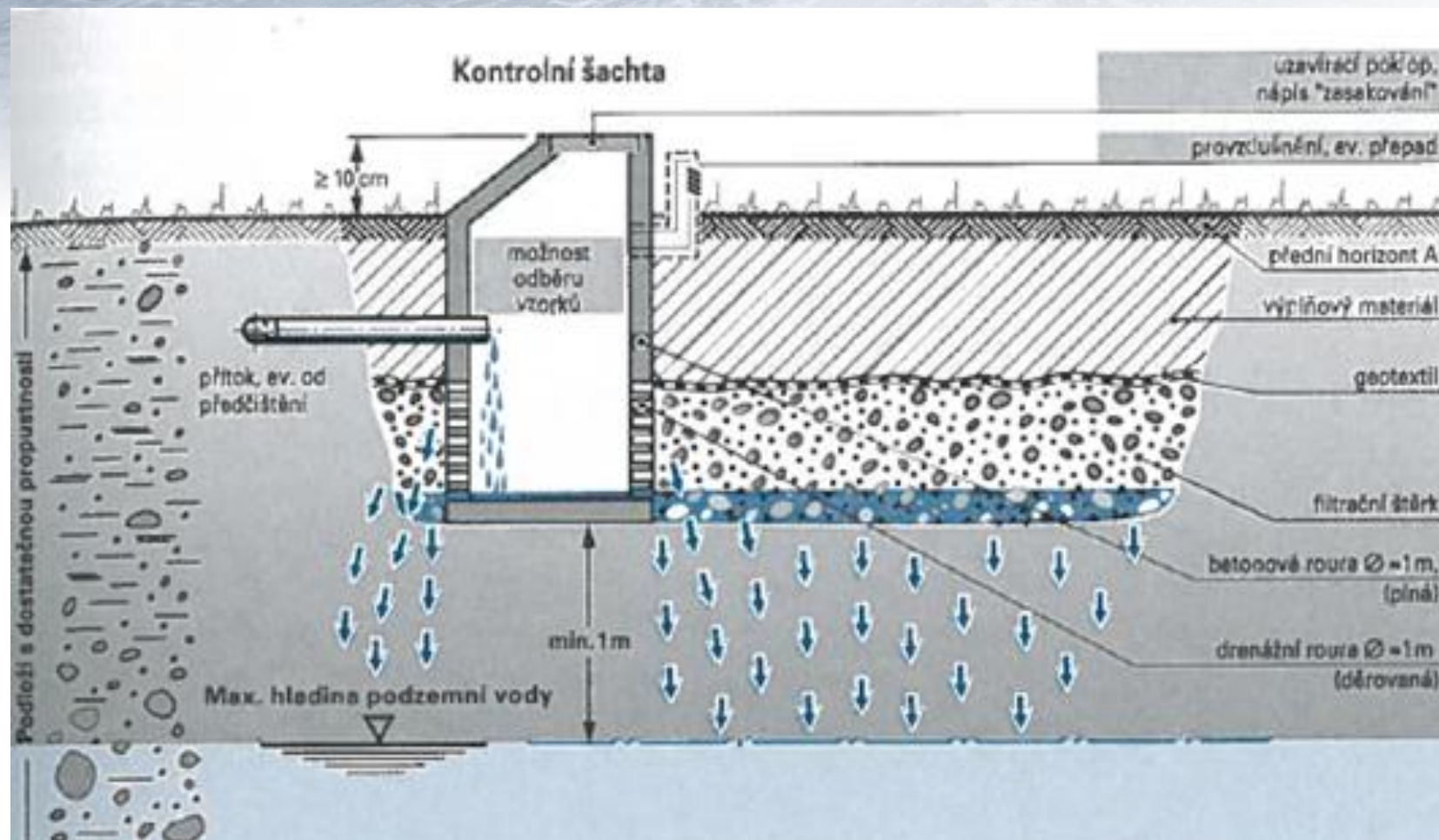

Otevřený zasakovací příkop

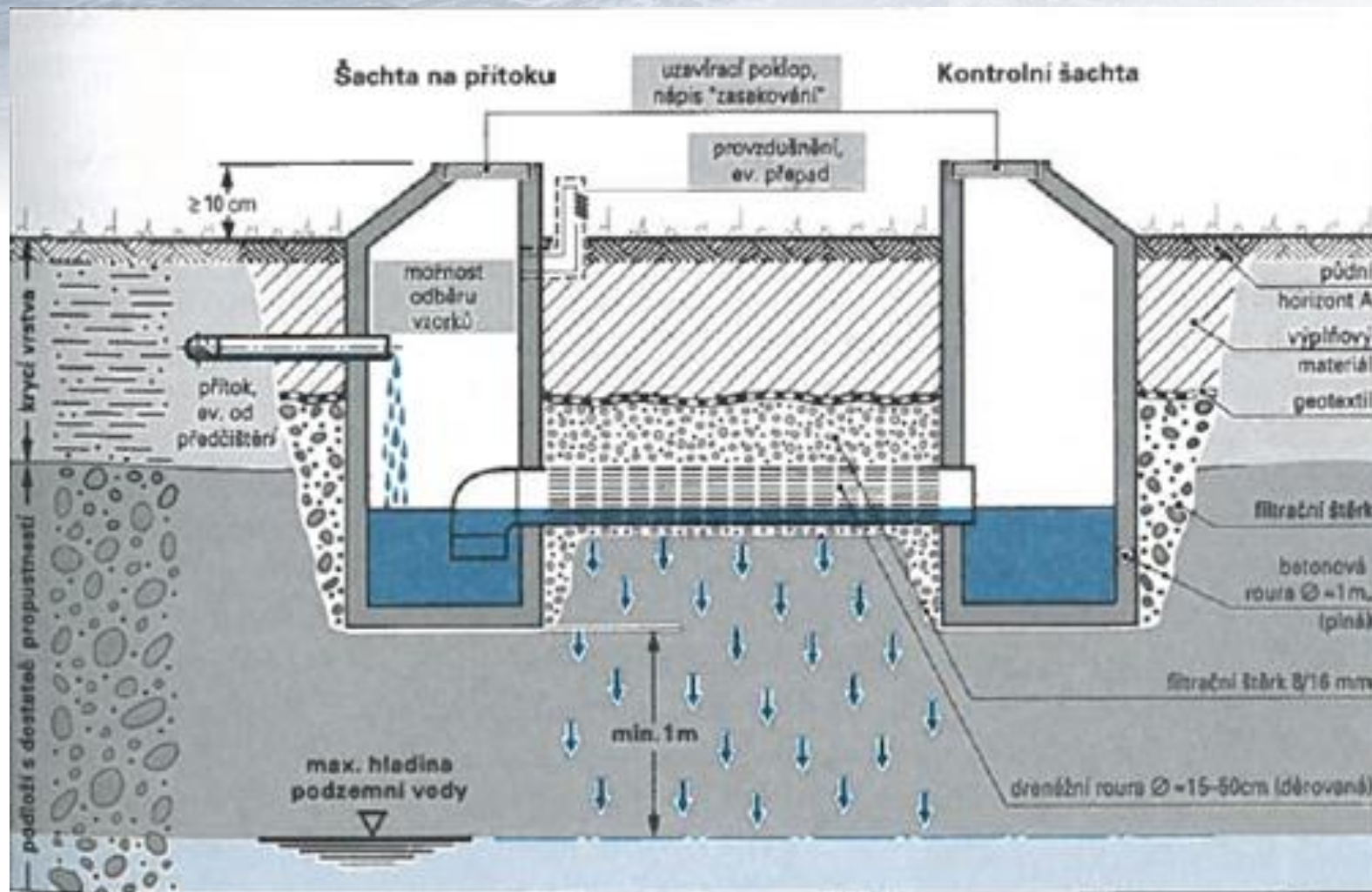

Štěrkový zářez

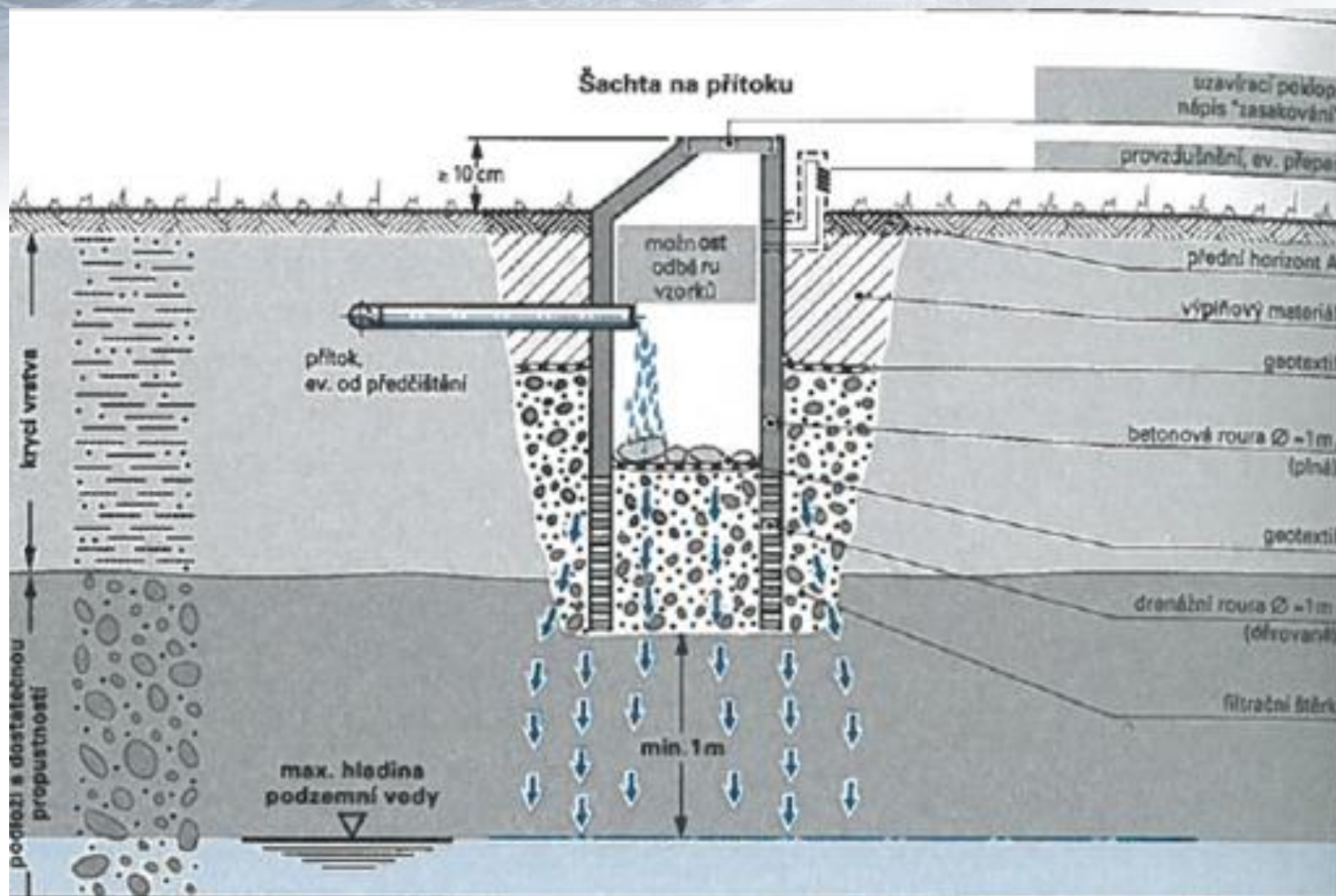

Trubní zářez

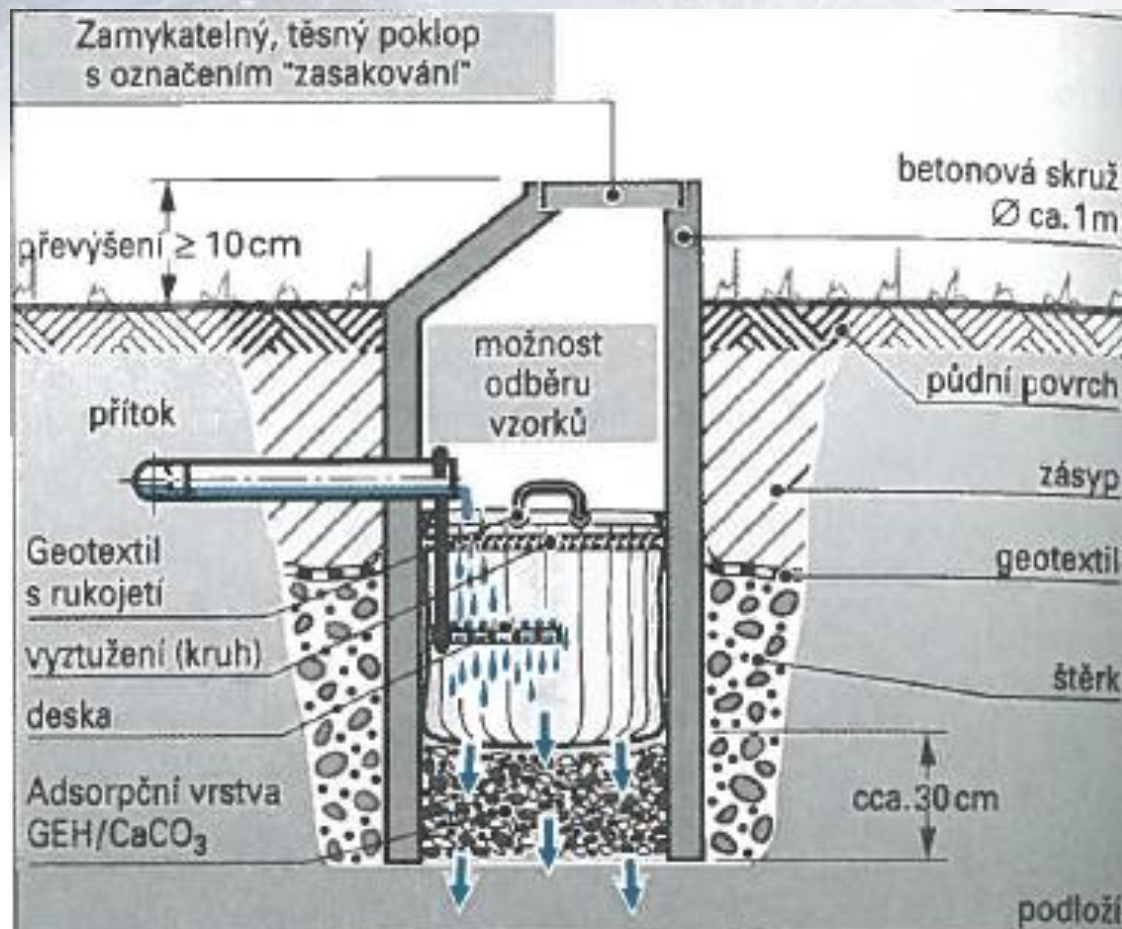

Zasakovací šachta

Zasakovací šachta s adsorpčním košem

Plošné zasakování v reálném provedení

Zasakovací průleh v reálném provedení

Zahradní jezírko s bočním zasakováním

Kombinace využívané retence a zasakovacích klecí

Pár doporučení na závěr

ke vsakování srážkových vod

- Na rozdíl od vyjádření osoby s odbornou způsobilostí k nějakému návrhu ČSN 759010 vždy vyžaduje realizaci geologického průzkum;
  - V jednoduchých poměrech stačí zpravidla rešerše a povrchový průzkum
  - Ve složitých poměrech nebo u větších staveb sondáž, vsakovací zkoušky, analýzy vzorků zemin, vod, aj.;
  - V rizikových případech ovlivnění významnějšího zdroje je třeba provést analýzu rizik
- Oproti odpadním vodám při řešení zasakování srážkových vod hrozí větší riziko především pro okolní stavby a zařízení. Dělejte prosím práci maximálně svědomitě, v požadovaném rozsahu a za dobrou práci si opět nechte dobře zaplatit. !